ЛАБОРАТОРІЯ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

ГУРТОБУС

2

МІСЦЕВА МУЗИЧНА ІДЕНТИЧНІСТЬ:

САУНД-АРТ І ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВУКУ

САУНД-АРТ

УКФ

ІЗОЛЯЦІЯ
PLATFORM FOR CULTURAL INITIATIVES

Лабораторія сучасного мистецтва — це серія брошур, що розповідають про теорію актуальних мистецьких практик у доступній формі та пропонують завдання для дітей і підлітків, які стануть у пригоді не тільки професійній спільноті, але й початківцям.

Проєкт, що має на меті підтримати децентралізацію неформальної мистецької освіти для дітей і підлітків, існує як програмне онлайн-продовження мобільного культурного центру *Гуртобус / Community Culture Bus* від фонду ІЗОЛЯЦІЯ. У 2019 році Гуртобус відвідав 24 міста у 14 областях України із мистецькими та освітніми заходами. Робота Лабораторії сучасного мистецтва спрямована на підтримку сталості Гуртобуса, зокрема на допомогу місцевим інституціям у втіленні активності його програми.

Видання підготовлене за підтримки Українського культурного фонду. Позиція Українського культурного фонду може не збігатись із думкою авторів.

Укладачі: ***Катерина Русецька, Євген Гордєєв***
Кураторка проєкту: ***Бураджиєва Валерія***
Дизайн і верстка: ***Ольга Гордієнко, Руслан Сингаєвський***

ЗМІСТ

3 Про укладачів
6 Ключові роботи
8 Трохи історії
12 Мистецтво – музика – саунд-арт
13 Мотивація
14 Сьогодення (вхопити)
15 Майбутнє (створити)
16 Гра в ідентичність
18 Практикум / Філд-рекординг
19 Практикум / Локальний мелодизм
20 Практикум / Генератив
21 Практикум / Саунд-арт–покроково
23 Де дивитися?
23 Словник

ПРО НОМЕР

Як можна переосмислити те, що ми чуємо кожного дня, та сформувати із усього різноманіття звуків місцевий аудіальний образ?

Для створення *саунд-арту* використовують різноманітні звуки, які нас оточують: від звичних нам голосу, співу, розмови чи шепоту — до виробничих або повсякденних шумів (таких як фабричні звуки, гуркіт дорожнього руху, записи морського бризу, вітру в кронах дерев чи гірського струмка).

У цьому номері ви дізнаєтесь, як за допомогою відчуттів і спостережень дослідити магічну природу звуку та віднайти місцеву музичну ідентичність.

Дніпровський світлофор
©dniprorada.gov.ua

Разом із вами ми розглянемо ці питання й розповімо, як досліджувати звук підручними засобами, які інструменти пошуку аудіального матеріалу використовувати, як записувати, відтворювати та переосмислювати всі ці звуки. Ви дізнаєтеся, що ж таке *саунд-арт*, *саунд-інсталяції*, *філд-рекординг* і ще багато цікавих і, на перший погляд, складних штук. Спойлер — це зовсім не складно.

Шукайте позначені колбою терміни у словнику в кінці зіну.

ПРО ***УКЛАДАЧІВ НОМЕРУ***

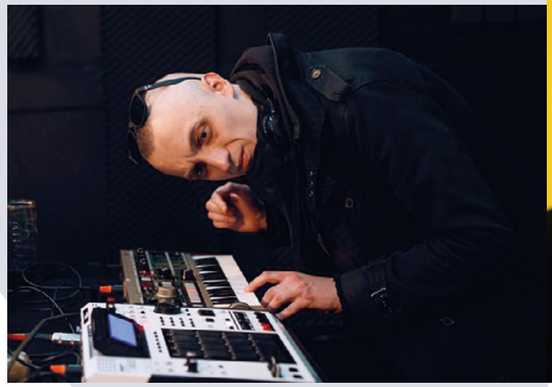

© Олег Самойленко

Євген Гордєєв

Мультидисциплінарний артист-дослідник, художник, музикант, засновник проєктів *Ksztalt, Kurs Valüt, MC Брехунець* та нового музичного жанру *Дніпрон*. Народився на Донеччині, навчався в Харківському художньому коледжі, викладав у дитячій художній школі міста Покровськ.

Працює із контекстами Східної України та Дніпра, де нині мешкає. У звукових поєднаннях намагається зафіксувати та сформулювати східноукраїнську постіндустріальну ідентичність, знайти музичний еквівалент місцевих ландшафтів через музичні та текстові рішення. Учасник сучасних українських експериментальних фестивалів, резиденцій медіа-арту, співорганізатор музичних онлайн-фестивалів.

© Катерина Переверзєва

Катерина Русецька

Співзасновниця та програмна кураторка проєктів громадської організації *Культура Медіальна* (фестиваль сучасного мистецтва та експериментальної музики *Конструкція*, програма неформальної освіти з громадської активності для молоді *Youth-Active-City*).

Нині вся команда *Культури Медіальної* працює над створенням та запуском *Центру сучасної культури у Дніпрі*. Катерина зосереджується на створенні концепцій проєктів, кураторстві, взаємодії з громадою. Вона проходила стажування в галереї сучасного мистецтва PACE (в 2013 році в Пекіні, Китай) та була стипендіаткою міжнародної програми *ArtsLink* в Оберлінському коледжі вільних мистецтв і наук. Наразі Катя — стипендіатка *CrossCulture Programm* у *Центрі мистецтв та урбаністики ZK/U* (Берлін).

КЛЮЧОВІ ***РОБОТИ***

Існує багато різновидів *саунд-арту*. Іноді його творять одразу у вас на очах, або ви можете слухати його наживо «тут і тепер». Саунд-роботу можна слухати в навушниках наодинці, і її будете чути тільки ви, або із колонок у публічному просторі — на вулиці чи в парку, ще з іншими слухачами. Ці роботи можуть бути представлені в музеях і галереях або в маленькому подвір'ї біля вашого дому. Ви маєте можливість почути саунд-роботу, записану в іншому куточку світу, зі звуками, яких ви, можливо, ніколи раніше не чули.

Подивімось на, хоча в нашому випадку все ж таки послухаймо, саунд-роботу *Ла Сельва* іспанського митця ***Франциско Лопеса***. Цей твір повністю складається із записів, зроблених у заповіднику тропічних лісів Ла-Сельва на Коста-Риці. Такий репортажний інструмент звукового запису називається польовим записом, або ***філд-рекордингом***.

обкладинка La Selva Франциско Лопеза ©Francisco López

Художник створив зв'язок між слухачем і джерелами звуку — комахами, птахами, мавпами, які наповнюють тропічні ліси. Цю роботу виставляли в музеях і галереях по всьому світу: глядачам зав'язували очі, щоб максимально звільнити їх від візуальних подразників. І тільки звуки й уява могли пов'язати відвідувача з прихованим у тропічних лісах життям. *Якщо і ви хочете за хвилину потрапити в тропічні ліси Коста-Рики, просто перейдіть за посиланням і міцно заплющіть очі.*

Подумайте, які звуки з тих, що вас оточують, ви хотіли, щоб почули жителі тропічних лісів? Які звуки, на вашу думку, вони ніколи би не почули без ваших польових записів? Запишіть ці звуки на диктофон на вашому телефоні.

Витвір саунд-арту може бути різним за тривалістю — від секунди до безкінечної кількості годин, днів, місяців, а подеколи й років.

Відомий американський музикант і композитор ***Джон Кейдж*** ще в 1952 році створив музичний твір під назвою *4'33''*. Чотири хвилини і тридцять три секунди повної тиші! Нічого, крім тиші та піаніста, який майже нерухомо сидить на сцені перед фортепіано! Цей твір став класичним в історії саунд-арту, вплинув і продовжує впливати на музикантів і митців по всьому світу. І ви також неодноразово чули цей твір, просто ви не знали, що саме зараз навколо вас відбувається концерт!

Ось такий вигляд має партитура *4'33''* Джона Кейджа.*

* *«4'33''» by cre8or is licensed with CC BY-NC 2.0. To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by-nc/2.0/*

Джон Кейдж у своїх творах і лекціях відстоював ідею, що насправді *немає різниці між шумом і музикою*. Він пропонував слухачеві розцінювати щоденні звуки однаково гідними уважного слухання, як і будь-який скомпонований та структурований музичний твір.

Натомість саунд-робота ***Джема Файнера*** під назвою *Longplayer* — це звук, який буде лунати завжди чи майже завжди. З 1 січня 2000 року композиція *Longplayer* почала звучати та гратиме без зупинки тисячу років поспіль. На момент, коли ми пишемо цей текст, вона грає вже 20 років 217 днів 11 годин 38 хвилин 22 секунди (вже 23).

За цим ***посиланням*** ви можете перевірити, скільки ця композиція грає на той момент, коли ви читаєте цей текст.

ТРОХИ *ІСТОРІЇ*

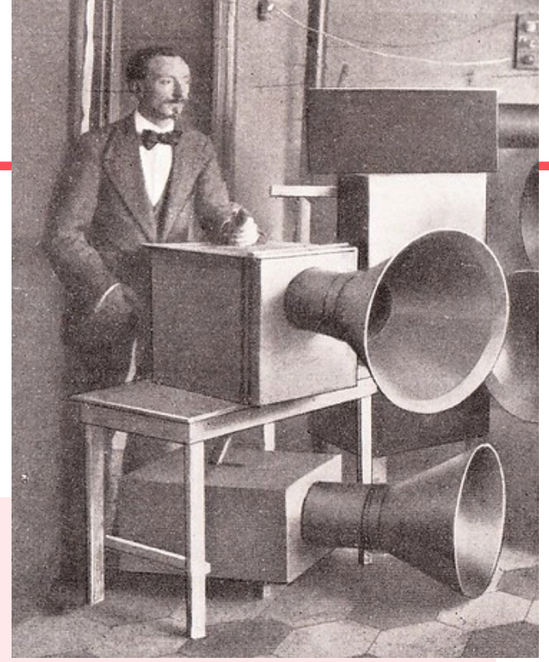

оркестр Луїджі Руссоло**

Одним із перших саунд-артистів вважають художника-футуриста ***Луїджі Руссоло***. *Футуристи* творили на початку XX століття, їх надихали інновації, надшвидкі та прогресивні (на той час) нові технології. Між 1913 і 1930 роками Руссоло конструював різноманітні звукові машини, які наслідували гуркіт фабричних і заводських станків, звуки автомобілів і новий, дедалі більше індустріалізований шум міста.

** *«Luigi Russolo - Nel laboratorio degli Intonarumori a Milano» by Iliazd is licensed with CC BY-SA 2.0.*

Варто пам'ятати, що не тільки розвиток новітніх технологій вплинув на мистецтво, але й великі соціальні та економічні потрясіння, особливо Перша та Друга світові війни. Тому, крім виробничих і новітньо-технологічних звуків, у перших саунд-роботах ми можемо почути і відсилки до звуків військової техніки та вибухів гармат.

Так, художники-*дадаїсти*, які також створювали звукове мистецтво на початку XX століття, замість святкування й оспівування звуків прогресу сучасного суспільства, своїм мистецтвом реагували на жахіття Першої світової війни. Вони ненавиділи війну, тому придумували безглузді абсурдні вірші та музику, що складалася лише зі звуків і шумів, які виражали їхні почуття, страхи та тривоги.

колаж Дадаїсти вдома*

* *«dadaists at home» by recombiner is licensed with CC BY-NC-SA 2.0.*

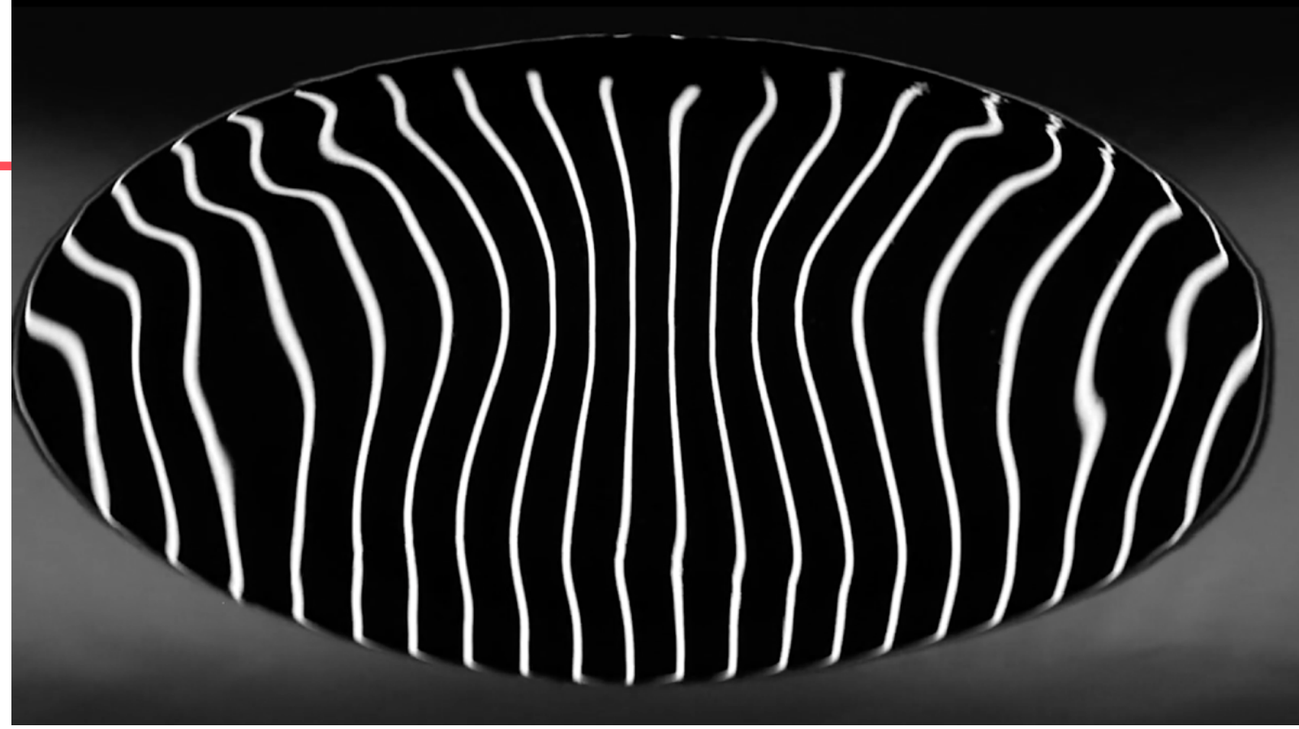

Карстен Ніколай, елемент аудіовізуальної інсталяції reflektor distortion ©Studio Carsten Nicolai

Свій розвиток звукове мистецтво отримало після Другої світової війни — саме завдяки тому, що митці, музиканти та композитори почали експериментувати, переосмислювати, а подекуди й руйнувати встановлені традиції, використовуючи нові можливості, які виникли завдяки розвитку аудіотехніки.

▶ Джанет Кардіфф, The Forty Part Motet, 2001 – *слухати/дивитись*.

Хоча саунд-арт розвивався досить стрімко, музеї та галереї довго не визнавали його як окремий вид мистецтва, адже роботи були часто побудовані за зовсім іншим принципом, аніж раніше. Інколи ці твори залишались зовсім невидимими мистецькому загалу. І тільки на початку 1980-х років саунд-роботи почали з'являтися та експонуватися в музеях і галереях.

▶ Флоріан Хекер, Захід, Стрім, Об'єкт, 2010, звукова інсталяція, © MUSEUM MMK FÜR MODERNE KUNST – *слухати/дивитись*.

* *© Villy Fink Isaksen, Wikimedia Commons, License cc-by-sa-3.0*

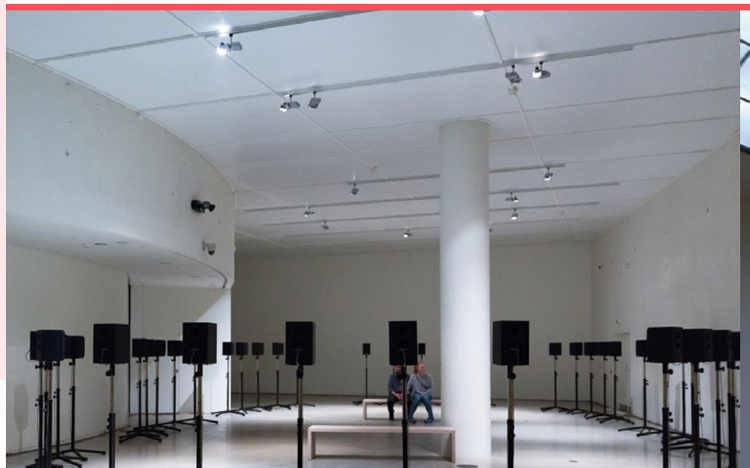

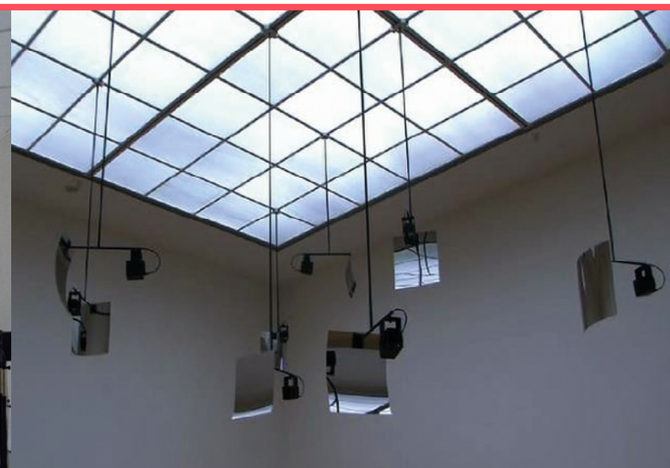

Металургійний завод ім. Петровського *

У 2018 році дніпровський художник **Данило Галкін** у рамках виставки *Швидкорозчинний час* представив свою «невидиму» саунд-роботу *Гудок*. Про що ж ця робота? Вже понад 130 років жителі Дніпра орієнтуються в часі завдяки гудкові металургійного заводу ім. Петровського. Цей голосний гудок чути майже в усіх куточках міста, триває він близько 30 секунд о 7:00, 15:00 і 23:00 годині. Данило переніс записаний звук гудка у виставковий простір *Мистецького Арсеналу.*

Так художник експериментував із глядачами, впливаючи на них за допомогою характерного звуку і розмірковуючи в такий спосіб над умовними рефлексами минулого та тими, які існують тепер. Гудок давно втратив свою функціональність, а раніше він використовувався для орієнтування робітників, знаменуючи собою закінчення зміни. Нині художник сприймає цей гудок як саунд-монумент **епохи індустріалізації**, що безперервно працює в публічному просторі і, незалежно від зміни економічної системи та державного ладу, продовжує впливати на жителів міста.

* «вид на ДМЗ» by Art Nostalgy is licensed with CC BY-SA 4.0.

Саунд-арт також створюють за допомогою різноманітних машин і комбінації повсякденних предметів. Деякі художники роблять скульптури або об'єкти, що рухаються (це називається ***кінетичним мистецтвом***), і звук, який ці скульптури створюють, є частиною сприйняття роботи.

Які звуки, на вашу думку, лунають із цих саунд-скульптур?

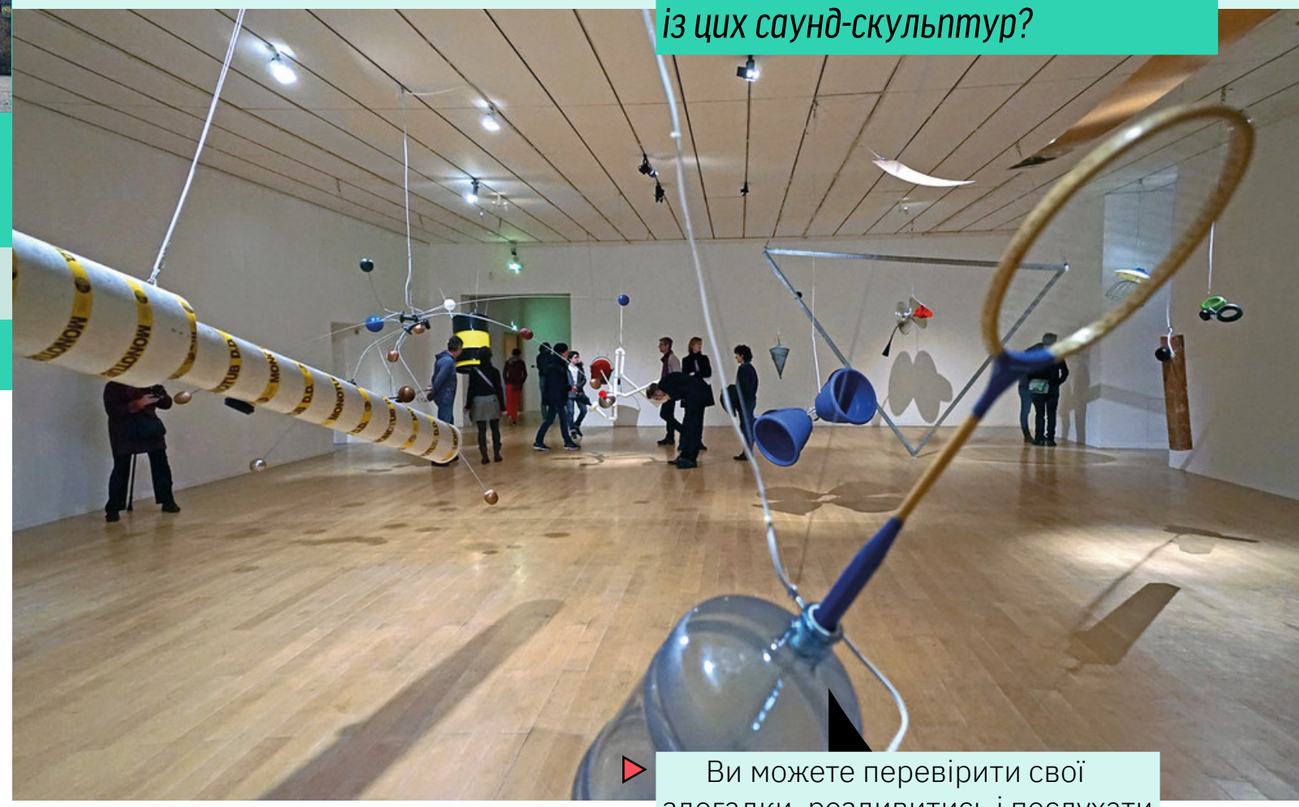

Девід Тюдор, Rainforest, звукова інсталяція, 14 Ліонська бієнале, 2017. **

Ви можете перевірити свої здогадки, роздивитись і послухати *Rainforest* ***за посиланням***.

З моменту появи та всюдисущого впровадження цифрових технологій саунд-арт змінився ще більше. Тепер художники можуть створювати візуальні образи у відповідь на звуки та робити звукові твори, саунд-арт, яким глядач/слухач/відвідувач керує за допомогою натискних панелей, датчиків, голосової активації. І самостійно — завдяки безлічі програм, які можна встановити на будь-який мобільний пристрій чи комп'ютер.

** "Mondes flottants (14è Biennale de Lyon)" by dalbera is licensed with CC BY 2.0.

МИСТЕЦТВО – МУЗИКА – САУНД-АРТ

Музика передбачає поетапну побудову певної цілісної структури. І, як будь-яке конструювання, потребує певних знань і розрахунків.

Саунд-арт ставить на зовсім інших конячок: *ідею, задум, вислів, експеримент*. Цей метод не зобов'язує до цілісності, структурованості, до запам'ятовування нудних формулювань.

Саунд-арт — це гра зі звуком.

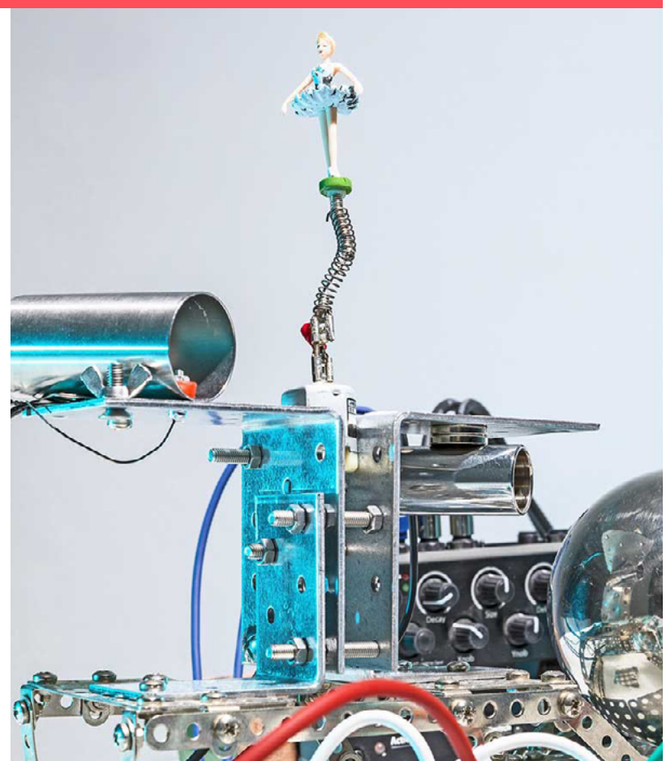

Саунд-інсталяція Raster Labor, фестиваль CTM, 2019
©Tommaso Revelant - www.tommasorevelant.co

Звук звучить, виглядає, говорить, ілюструє, жартує, створює дискомфорт або викликає подив. Провокує асоціації, змінює поточний стан окремої людини. Саунд-арт вільний від законів ринку. Не грається в комерцію і хіт-паради. Місія саунд-арту, як і будь-якого іншого арту, — дослідництво.

МОТИВАЦІЯ

Radio Sound System — мобільна радіостанція та саунд-система, розроблена **Антоном Кацом** для фестивалю *documenta 14.*

Radio Sound System у дії © Anna Sorokovaya та Сошенко, 33.

Євген: *«Якщо спіймати митця в темному закутку, шляхом шантажу і погроз примусити говорити правду і лише правду, на запитання: "Навіщо людині займатися мистецтвом?" – він, скоріш за все, відповість: "Аби не вмерти від нудьги"».*

Прискіпливий читач, можливо, скаже, що існують тисячі шляхів подолання нудьги. Митець відповість: «Так, друже мій, існують тисячі шляхів, але не кожен із них веде до пізнання таємниць і парадоксів людського сприйняття. Адже інстинкт цікавості — сильніший за решту інстинктів, включно з інстинктами розмноження і навіть самовдосконалення».

До слів митця додамо: мистецький шлях веде до подорожей, зустрічей із фантастичною кількістю фантастичних людей і, як наслідок, — до якісного самоапґрейду.

Саунд перформанс шведського музиканта Isak Eldh в Атріумі наукової бібліотеки ДНУ під час *Construction Festival* 2016 ©Юрій Стефаняк

СЬОГОДЕННЯ (ВХОПИТИ)

Діджитал-епоха дає нові можливості створювати й архівувати звукове мистецтво, завдяки поширенню електроніки, зростанню впливу соцмереж. Для створення складних цифрових генераторів музичного матеріалу митці вдаються до програмування.

Завдання пошуку локальної самобутності водночас спрощується й ускладнюється. Спрощується — через доступність музики онлайн, втім надмір матеріалу ускладнює пошук чогось конкретного, значущого. Тому ми пропонуємо зосередитися на презентації актуальної музичної свіжини, наприклад, в стінах будинку культури. Зосередити увагу на молодих митцях, боротися із можливою стилістичною цензурою, вивчати сьогодення на прикладі авторів, які мешкають в сусідньому районі, надати права на вільний авторський музичний вислів у межах локальної спільноти — діалог епох, стилів, поколінь. Від першої вигаданої першокласником мелодії на сопілочці до пост-хардкор групи з місцевої філії Політеху.

Євген: *«У межах цього дослідження я не звертаюся до переспівування відомих пісень чи мелодій. Рівень культури вимірюється лише кількістю та якістю унікальних авторів. На прикладі митців сьогодення вивчається вплив глобальних трендів, соціальна симптоматика, вектори суспільної уваги, настрій і почуття молоді».*

МАЙБУТНЄ (СТВОРИТИ)

Ізабела Шмельчинська в клубі *Модуль* в рамках *Construction Festival* ©Владіслав Лємм

Історія й сьогодення можуть стати фундаментом для створення нового, яке не відмовляється від минулого, а навпаки — використовує його здобутки. Звуки минулого або звуки сьогодення: бабусин спів, дзюрчання гірської річки, випадкова імпровізація на поламаній гітарі з однією струною, ритмічні шуми заводів, машин, попереджувальний сигнал світлофора — ***все це можна зафіксувати на будь-який пристрій, здатний записувати звук.*** Від диктофона на смартфоні до портативного рекордера високої якості. Фіксація випадкових шумів має окрему назву — ***філд-рекординг***, який сам по собі не є витвором мистецтва, але відповідно використаний, він стає частиною впорядкованої структури, задуму і, як наслідок, — мистецтвом.

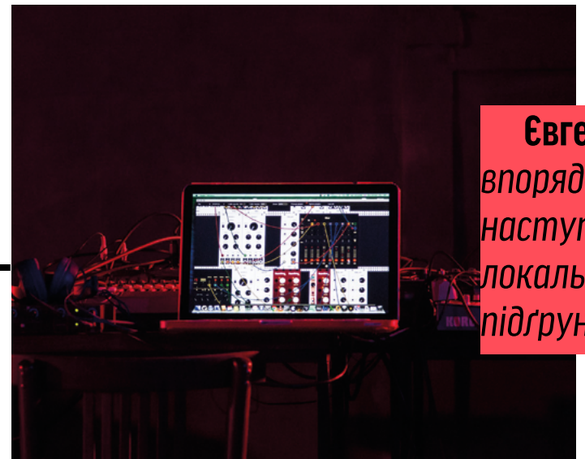

Євген: *«Зафіксоване й особливим чином впорядковане сьогодення стає майбутнім, наступним, новим. Новим, яке має впізнавані локальні риси. Новим, що виростає з родючого підґрунтя нашої складної строкатої історії».*

ГРА В ІДЕНТИЧНІСТЬ

Конрад Смоленський, Кінець радіо, 2010, звукова інсталяція, PinchukArtCentre ©PAC/SERGE ILLIN

Множина можливих проявів саунд-арту обмежується лише фантазією автора. Втім, у попередньому розділі ми зачепили тему необхідності базової умови — ритму, впорядкованості.

Надалі ми пропонуємо зосередитися на *звукових проявах, притаманних певному регіону, місту, містечку, селу*. Загальний мистецький процес — це сукупність окремих локальних невимушених проявів. І такий прояв, часом, є закономірним наслідком регіональної особливості.

Використання окремих етнічних інструментів, впізнавана манера народного співу, говірка, застосування побутових елементів в аранжуванні, притаманні цій місцевості виробничі чи природні шуми — все це є цінним підґрунтям для вивчення проблематики локальної спільноти.

*«Масштабна інсталяція створена з двохсот зплутаних між собою мікрофонів, які викликають асоціацію з щільним натовпом. Кожен із мікрофонів виробляє звук, який, зливаючись з десятками голосів, що линуть одночасно, перетворюється в шум. Тільки підійшовши впритул до мікрофона, можна розчути окремі слова. Цікаво, що насправді мікрофони відтворюють записи різних громадських акцій - виступи людей, які хотіли бути почутими».**

*Ася Баздирєва, з інтерв'ю із Конрадом Смоленським *Конец Радио в PinchukArtCentre*, *ArtUkraine*, 2012. Читати повністю.

Євген: *«Інстинктивна мистецька дія більшою мірою нагадує дитячу гру, ніж копітку працю, обов'язок. Мистецтво є протилежністю буденності, навіть коли воно цю буденність фіксує, оспівує. Саме тому локальне та, зокрема, звукове мистецтво грає важливу роль в усвідомленні загального "ми". З наголосом на слові "грає", бо в грі як різновиді людської діяльності превалює невимушеність, свобода. Нікого не цікавить мистецтво, яке розмножується в неволі держзамовлень».*

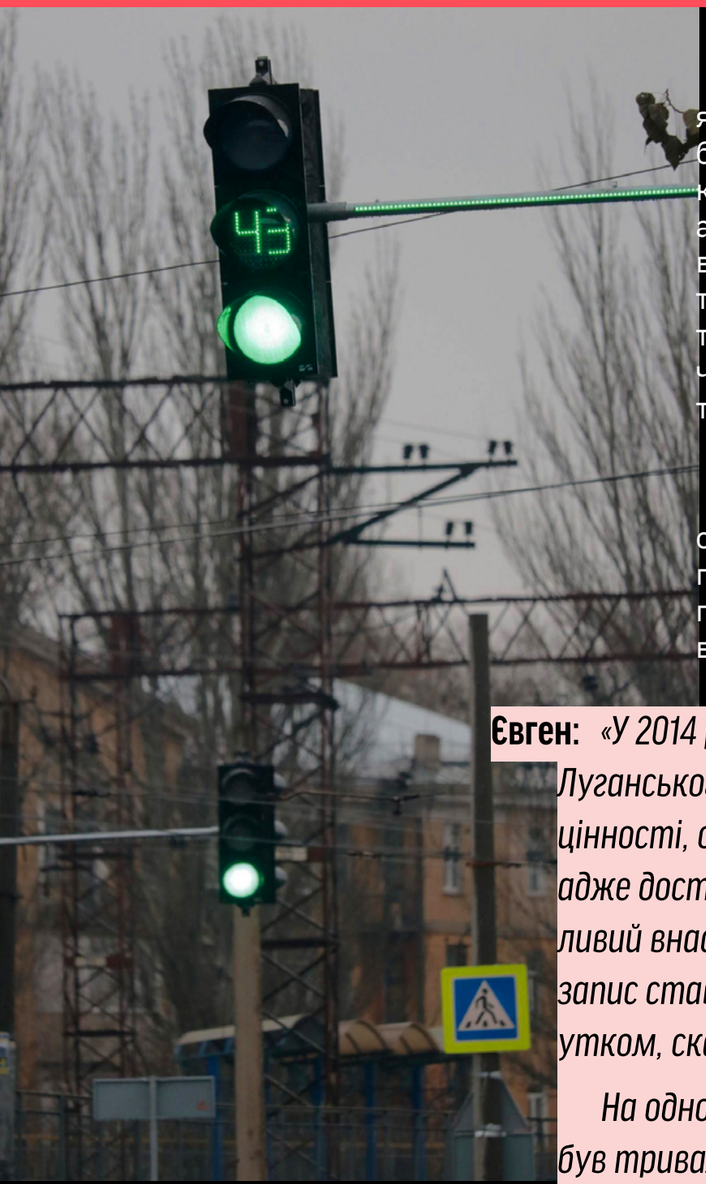

типовий світлофор у Дніпрі ©Наріна Волнянська

Філд-рекординг виглядає як звичайна фіксація звуку на будь-який носій (диктофон, рекордер, мікрофон або ноутбук), але як частина творчого задуму, він перетворюється на акт мистецтва. Рекомендуємо фіксувати такий звук, в якому саме ви розчули красу або приховану структуру.

Ритмічна структура ховається будь-де — чи то в банальному перестукуванні коліс поїзда, чи в гуркоті станків заводу, розташованого за саме вашим містом.

Євген: *«У 2014 році я отримав унікальні записи Луганського заводу, які, крім естетичної цінності, отримали цінність історичну — адже доступ до цього заводу нині неможливий внаслідок історичного зламу. Тож запис став своєрідним артефактом, здобутком, скарбом втраченої землі.*

На одному з фрагментів цього запису був тривалий проміжок невпинної ритмізованої роботи механізмів, і ці звуки становили довершену композицію. Саме тому я використав цей фрагмент в одному зі своїх альбомів у первозданному вигляді, без авторських змін — як повноцінний трек, щоб привернути додаткову увагу до свого краю та його проблематики».

ЛОКАЛЬНИЙ МЕЛОДИЗМ

У цифрову добу ми дедалі частіше потерпаємо від зухвалого вторгнення звуку в наш особистий простір — нас атакують гучні шуми проспектів, реклам, сигналізацій. Утім, іноді звуки міста зумовлені необхідністю допомоги чи навігації: диктор вокзалу гучно оголошує прибуття поїздів, чому передує характерна двонотна сполука, тощо.

Євген: *«Наступний приклад буде так само з моєї власної практики, він стосується дорожнього руху. В центральній частині міста Дніпро на всіх перехрестях працюють світлофори, що сповіщають про зелений колір характерною мелодією, котра допомагає орієнтуватися людям із розладами зору. Мелодія, яку знає кожен дніпрянин і яка неминуче асоціюється з містом.*

Слухати Ksztalt – And (альбом Xtract, 2018).

Я взяв цю мелодію як частину пісенної структури для проекту **Kurs Valut***, аби додати місцевого колориту, адже вона має неабияку мелодійну цінність і впізнаваність. Додав партії басу, перкусії, спів, і результатом є пісня у вигаданому жанрі *Дніпропоп*. Завдяки цьому сполученню метод перетворюється з філд-рекордингу в окремий авторський твір».

Комбінувати звуки можна в *програмах-секвенсорах*. Тобто у ***програмах-конструкторах, де ви створюєте музику з окремих елементів, розташованих на лінії часу*** (*Ableton Live, Cubase, Pro Tools, Logic* та багато інших). Більшість таких програм має опцію безкоштовного легального використання в обмежений проміжок часу. Користувач встигає зрозуміти необхідність тої чи іншої програми саме для його (користувача) цілей і завдань. Зрозуміти програми буває досить легко, за наявності бажання й інтернету, адже існує безліч відеоуроків у відкритому YouTube-доступі.

* Прослухати мелодію дніпровського світлофора → прослухати натхненні ним треки Love Inspector та 4533.

ПРАКТИКУМ/ ***ГЕНЕРАТИВ***

Якщо в попередніх прикладах йдеться про впорядкування вже знайдених звуків, то генеративні аудіо-візуальні композиції створюють за допомогою спеціального програмного середовища. Воно дозволяє зробити так званий *патч — поєднання програмних елементів, які формують водночас і звукову, і візуальну частину*.

Корисні програми:

→ Ableton Live

→ Cubase

→ Pure Data

→ Max MSP

→ Pro Tools

→ Logic

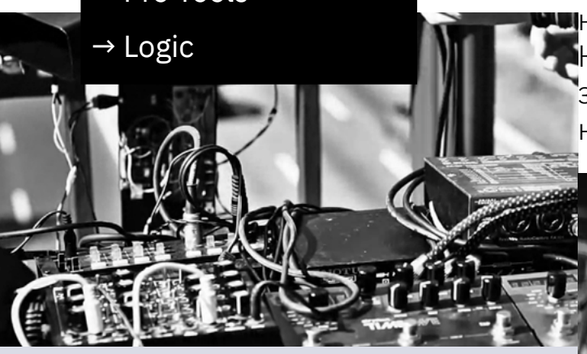

Звук одночасно звучить і має візуальне представлення, завдяки єдиному коду. Виступи генеративників виглядають як перформанс художника, який озвучив власні картини, або навпаки — перетворив звук на видовище, транслюючи його на площину, з використанням проектора чи екрана. Серед корисних застосунків — *Max MSP* (платний), *Pure Data* (безкоштовний) та інші. Кожен може спробувати *Pure Data*, щоб зрозуміти доцільність подальших спроб на ниві генеративу.

Дивитись/слухати генератив Ujif Notfound.

1

Ви берете пристрій, здатний перетворити звук у файл. Це може бути ***рекордер*** або ***диктофон у смартфоні***. Аби розібратися, як використовувати пристрій, в нагоді стануть короткі огляди в YouTube. Тестуєте пристрій, не виходячи з кімнати.

2

Після успішного тесту йдете на локацію, яка відповідає вашому авторському задуму, і шукаєте джерело цікавого звуку. За одну таку експедицію ви матимете змогу записати безліч *звуків, притаманних вашій місцевості*.

Природа: шум води, подуви вітру, степ, дзижчання комах. ***Промисловість:*** гудіння трансформатора, фабричний гамір, ремонтні роботи. Голоси, уривки життя, оголошення зупинок тощо.

САУНД-АРТ—ПОКРОКОВО

©Хаджинова Анастасія / @kh.anastazia

3

Вдома ви перекидаєте файли на комп'ютер, переслуховуєте бібліотеку, сортуєте по папках і розділах.

4

Завантажуєте програму *Ableton Live*, яка надає тестовий безкоштовний режим, переглядаєте огляди про швидкий старт і ***починаєте свої перші кроки саунд-артиста.***

5

Розташовуєте записи чи їх фрагменти у певний ***ритм*** або ***структуру***, яка відповідає задуму. За бажання, застосовуєте *ефекти* або додаєте елементи, що наявні в самій програмі — *ноти*, *перкусію* тощо. І в певний момент структура отримує виразність, красу, перетворюється на самостійний паралельний вимір, який ви створили власноруч.

6

Ви завершуєте акт створення нового, важливого. Авторський вислів. Втілену ідею.

ДЕ **ДИВИТИСЯ?**

Перелік міжнародних аудіовізуальних фестивалей і платформ, де можна ознайомитись з іменами відомих і починаючих саунд-митців та мисткинь, побачити саунд роботи й почути суперкруту сучасну музику.

Sonic Acts
sonicacts.com

Shape Platform
shapeplatform.eu

International Cities of Advanced Sound
icasnetwork.org

CTM Festival
www.ctm-festival.de

Sonica Glasgow
sonic-a.co.uk

TodaysArt
todaysart.org

Конструкція
constructionfest.com

Аудіовізуальна інсталяція японського медіа артиста Кента Накагава в дніпровській Філармонії в рамках Construction Festival ©Юрій Стефаняк

© Juryj Stefanyak /www.facebook.com/juryj.stefanyak

СЛОВНИК

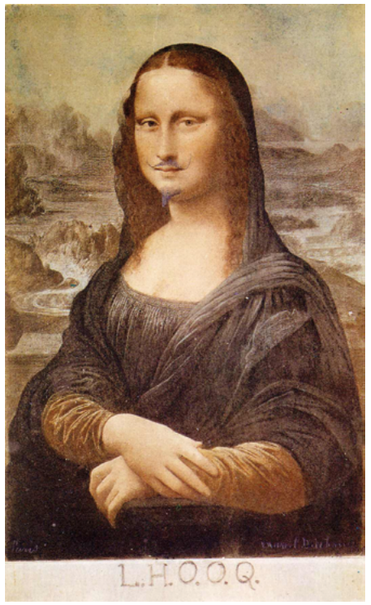

Редімейд Марселя Дюшана L.H.O.O.Q., 1913, – звичайна тиражована листівка із усім відомою фігурою. Дюшан лише домалював їй вуса.

Ескіз Сходинкової будівлі Антоніо Сант-Еліа, 1916.
Футуристська архітектура мала стрімкі, динамічні лінії та неспівмірний із людським масштаб.

Дадаїзм — мистецька течія*, яка зародилася у швейцарському місті Цюрих як реакція митців на шокуючі події Першої світової війни. Стало зрозуміло, що традиційні художні засоби, призначені відображати дійсність навколо, не можуть бути використані у ситуації глибокої світової кризи. З'явились нові образи, які потребували відповідних засобів зображення. Тож митці взяли за принцип, що коли вони створюють дадаїстичні твори (поезію чи візуальне мистецтво), то відмовляються від логіки та звичної естетики, використовують *колаж*. Назву течії вигадав румунський поет Трістан Тцара, який використав випадкове слово «*dada*», знайдене в французькому довідковому словнику.

* Більше про дадаїзм та редімейди – у першому номері Лабораторії сучасного мистецтва Біографіїї речей: як говорити про історію через предмети та відбитки.

Футуризм — загальна назва художніх авангардистських рухів 1910-х — початку 1920-х років, які розвинулись найперше в Італії та Росії. Для цієї течії був характерний *культ майбутнього*. Надихаючись стрімкістю сучасного життя, захоплюючись його швидкістю, динамікою, прискоренням його темпу в зв'язку з індустріалізацією, футуристи намагалися відтворити це в своїй творчості, присвячували свої твори містам, машинам, електриці. Головні художні принципи — *швидкість, рух, енергія*. Футуристи заперечували реалізм і прагнули створити власний динамічний стиль, *«мистецтво майбутнього»*. Музикою міста вони вважали індустріальний та автоматизований шум міста.

Кінетичне мистецтво, кінетизм — течія в сучасному мистецтві, пов'язана із широким застосуванням рухомих об'єктів. Використовує так звані *мобілі* — пристрої, які пускають у рух вітер, вода, електрика, сили магнетизму тощо.

Подивіться на заворожливих Пляжних тварин кінетичного художника Тео Янсена ***за посиланням***.

ІЗОЛЯЦІЯ – це неприбуткова недержавна платформа культурних ініціатив, заснована 2010 року в Донецьку на території колишнього заводу ізоляційних матеріалів, якому фонд завдячує своїм ім'ям. Протягом останнього десятиліття фонд став символом стійкості українського культурного сектору після того, як його територію захопили озброєні представники самопроголошеної Донецької народної республіки під час окупації Донецька, здійсненої за підтримки Росії.

Незважаючи на ці події, ІЗОЛЯЦІЯ продовжує відстоювати демократичні цінності, засновані на переконанні, що культурні інституції є стовпами вільного демократичного суспільства. Всі випробування лише посилили впевненість фонду в необхідності створення та збереження платформ для творчості та критичного мислення.

Маючи в послужному списку амбітні проєкти в Україні та за кордоном, ІЗОЛЯЦІЯ залишається каталізатором позитивних змін у суспільстві та дивиться в майбутнє. Наразі інституція працює над створенням постійної бази у місті Соледар, що включатиме офіс та невеликий мультифункціональний простір для проведення освітніх, виставкових і партисипативних проєктів.

ІЗОЛЯЦІЯ
PLATFORM FOR CULTURAL INITIATIVES